

ИЗМЕРВАНЕ НА РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ОБЩИНИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Измерването на социално-икономическите различия в регионален аспект е актуална задача както по отношение на избор и адекватно прилагане на методология, така и от гледна точка на практико-приложна насоченост. Задачата, която са си поставили авторите на книгата (от Икономическия институт на БАН),¹ излязла в края на миналата година, е да ранжират общините в зависимост от достигнатото равнище по отношение на икономически, социални, финансови и екологични показатели.

В глава първа всяка община се характеризира с набор от показатели, което позволява разработването на отделни модели за получаване на интегрална оценка на развитието на общините, респ. тяхното ранжиране по-късно на основата на тази оценка.

Подобни оценки се правят и като общините се диференцират на базата на сравнение на финансовите показатели, съобразно равнището на някои социални показатели, както и чрез установяване различията по отношение на основните екологични показатели.

Резултатите от проведения мониторинг на социално-икономическите и екологичните различия на общините в България за периода 1998-2000 г. позволяват на авторите да направят някои важни изводи и обобщения:

- Различията в социално-икономическото развитие на общините в страната се оценяват като значителни. Броят на общините с равнище на развитие над средното за страната непрекъснато намалява.

- Потвърждава се наблюдаваната по-рано тенденция, че при "нестабилна" макроикономическа среда различията в социално-икономическото развитие на общините се запазват на едно и също равнище, а при "стабилна" - нарастват. В съответствие с тази тенденция се очаква различията между общините да продължат да нарастват.

- По отношение на екологичните характеристики на общините в България се отчитат големи различия. В сравнение с минали периоди се наблюдава незначителни изменения в екологичната картина. Все още екологичният фактор при развитието на общините действа като ограничител на растежа.

¹ Нина Янкова, Георги Шопов, Николай Чкорев, Стефан Иванов, Яна Кирилова. Социално-икономически различия между общините в България. С, "Ролл Къмпани", 2003, 196 с.

- Изследването на конкурентоспособността на общините за 2000 г. извежда факта, че при значителен брой "малки" общини развитието буквално няма перспектива при запазване на сегашните условия.

Изследването, представено в монографията, е предхождано от други две сходни разработки на същия авторски колектив. Така е постигната възможността, от една страна, да се направи добра апробация на използваната методология и нейната адаптация, като същевременно се извършат и ценни икономически сравнения за регионалното развитие в изследвания период (1998 - 2000 г.) с минали периоди.

Всичко това е позволило на авторите да направят цялостен задълбочен анализ на многоаспектното развитие на общините в България.

Монографията представлява интерес както за широката научна общественост, така и за студенти и докторанти-икономисти и регионалисти. Същевременно анализът и резултатите са особено полезни и за регионалната администрация на всички равнища, тъй като предоставят ценна информация при определянето и защитата на една или друга регионалната политика.

Ст. н. с. д-р Стоян Тотев